

Из заумља – Томислав Крсмановић

ЖЕНА КОЈА НИЈЕ ЗНАЛА КО ЈЕ

*Torna casa Maria*²

Сусрет у малој сали

У малој сали одсутних и бледуњавих, огледало окачено о зид је удвостручавало лелујање магловитих женских обриса. Лелујаве контуре жене су се храбро усмериле право ка моме седишту, приближавајући се, главу је држала љупко савијену испред себе.

Уз звучну ломљаву огледало се изненада обрушило на под. Изломљени делови су се пред мојим стопалима одсјајима поигравали, као живи су умножавали магловите црте раздробљеног лика.

Распарчана сенка на тлу је подрхтавала, змијаста траг се полако уобличавао, уздижући се са тла, у свој својој магији потпуности усправи се на ноге испред мене, изокренуте црте лица постепено дођоше на своје место, у једну целину. Осматрала ме је нетремице сво време право у очи, нема и дубоко замишљена. Као да ме је познавала одувек.

Присутни говорници ме нису нимало ометали њиховим неодређеним љубопитљивим погледима.

Док је седала безбрижно баш поред мене, одмах сам препознао Сибилу.

Вратила се из Равнице?

² Марија се враћа кући

Прошапута ми стидљиво неколико речи. Њене очи прикривене пролећњом благом кишицом, узбуркане и нежне, су ми причале тугу и носталгију. Ослушкивао сам занет њене тајне донете са далеких, давно заборављених стаза.

Приби се уз мене, осећао сам додире њених дрхтавих прстију. Ослањала се на моје раме, посртала је усамљена у тамној ноћи пуној цомби. Погнута до земље, падала је, па се подизала. Јадала ми се, молила ме. Да се спасе, на крају нађе уточиште у птичици, свој у жалосној црној одори. Окачена о црну влажну грану Дрвета Седмог неба, се исплакивала у киши суза које су долазиле из Равнице.

Изгледало ми је, то је био мој први утисак, њена смелост стидљивост је ипак очекивала буру. Или?

Уместо тога, био сам потрешен, она ми је прошаптала неколико чудних речи, предала ми се, скоро поражена:

„Ја не знам ко сам. Понекад тражим себе у сусрету са неким другим. Кад волим постојим.“

Потом је жена-дух изненада нестала, истим непознатим путем којим је и дошла. Напуштајући присутне, њена носталгија ми није чак рекла ни довиђења. Али њен дух није никако напуштао место. Моја опсесија се даде у потрагу за ишчезлом мистеријом у тамној ноћи Београда, града преплављеног свакојаким ругобним духовима.

Сусрет у Малом кафеу

Сибила је данас поново дошла, никако не знам, ни одакле, ни како? Села је изненадно поред мене у скоро празном београдском кафеу смештену у ширем центру Београда,

града препуног мистериозних духова Балкана. Сасвим близу нас, каква необична раскрсница! Простране улице Френклина Рузвелта и Џорџа Вашингтона праве гигантски крст.

Ми би хтели, Сибила и ја, да прикупимо по животним странпутицама разбацане делове, да их сложимо у слагалицу. Уместо да се будан свим снагама посветим дуго очекиваном сусрету, наспрам ње сам био одсутан, укочен, ипак, трудио сам се, тражио сам збуњен и онемоћао њен истински лик, у њеним очима, у лицу, речима, у сагибању тела. Суморан облак ми је запретио, мисли су ми нестајале као рибе украдене од подмуклог невидљивог подводног риболовца у дубинама Пресушеног мора. Сво време ми је претио харпуном, што га је држао високо у рукама.

Мелодија „Torna casa Maria“ у трену утихну.

Наш сусрет се заврши. Мислио сам одлазећи тужан од ње, да је нисам пронашао. Да то није она жена-дух из нашег недавног сусрета у Малој сали. Ово је нека друга.

Али, на растанку од ње на тротоару испред бистроа, радостан спазих бљесак у њеним очима

Да, обрадовах се, то је Она, то је њен стварни лик. Открио сам је! Вратила се себи.

У трену, магловита сенка нашег првог сусрет искрену преда мном у свој својој потпуној целовитости и тајанствености. Сада је зурила упорно и стакласто у моје очи, као да су огледало. Тражила је одсејај Себе, оне праве. Убеђена да ће успети.

Стајао сам наспрам ње опчињен њеном стидљивошћу, њеном проницљивошћу, њеним недостатком самопоуздања, њеном страсном потрагом за сусретом са самом собом. У ствари са мном. Она је веровала у дубину моје

наде, мојих страсти, сумњи и сумњичења. Њена мудрост пчелице је зрачила у моје очи благе сунчане зраке.

Алузија на очекивану страст. Или?

Одлазећи, учини ми се да остаде празна тишина уместо поздрава:

„Журим се, презаузета сам.“

Заизгледала ме је безнадежна, зебњива, преплашена од неодмерених речи, од уобичајених могућих погрешних процена.

Уместо накнадног радосног поздрава сусрета са собом, птичица је као по инерцији, прхнула крилцима у небеске висине својих жеља, право у срце буре пуне небеских муња. Или?

Упркос свему, њене очи су ми саопштавале:

„Довиђења. Ускоро.“

Удаљавајући се од мене, казала ми је тихим поражењим гласом, исто што и Сибила:

„Када видим себе у огледалу једног сусрета, тада ја стварно постојим. Видела сам се сада у твојој зеници. Од овог момента ја поново постојим.“

Сибила, ја сам увек Ја, упркос времену. Онај стари. Сети се, напуштајући ме давно на змијастој дивљој реци, кроз шум побеснелих таласа, или можда у тишини плитког приградског језера препуног мужевних купача, певушила си: *Je reviens te chercher* (*Вратићу се да те потражим*).

Ти си се вратила.

